هەندێک بیرەوەریی خۆم لە زیندان

بەشی سێهەم

هێشتا کێشەی نامیلکەکانی "ستارە سرخ" تەواو نەببوو کێشەیەکی دیکەیان سواری کۆڵی لاوازم کرد! کاتێ لە گوندی 'بوغدەکەندی' بووم و ساواک مامۆستایەکی دووهەمی ناردبووە گوندەکە ئاگای لە هەڵس وکەوتم بێت[11]. ڕۆژێکیان کوڕە ئاغایەکی ناوچەی فەیزوڵڵابەگی کە گوندەکەیان لەوێوە دوور نەبوو، بە بێ هیچ پێشینەیەک هاتە گوندەکە و ناو قوتابخانەکەمان، تفەنگێکی ڕاویشی پێ بوو. گوتی بۆ ڕاوەکەو هاتووم، ئینجا ئیسرارێکی زۆری کرد منیش تفەنگێک بتەقێنم! زۆرم پێ سەیر بوو. نەمدەزانی بۆچی بە هاوڕێکەمی نەدەگوت و هەر بە منی دەگوت! بە منێک کە بە قەدرایی دنیایەک ڕقم لە تفەنگ و ڕا و و ڕاوچی دەبووەوە. نەمدەویست بە قسەی بکەم، بەڵام بە سوێند و قورئان و پێداگرتنی ئەو، ناچار تەق لە کەنداڵ گوللەیەکم هاویشت! هەواڵی ئەو تفەنگ هاویشتنە گەیشتبووەوە گوێی ساواک و گوتبوویان گوایە من "تەمرینی تیرئەندازی و ئەنگێوی" م کردووە! گەرچی دڵنیام هەر خۆیان پیلانەکەیان ڕێک خستبوو و ئەو برادەرەیان ناردبووەلام، دەنا من چی و ئەو کوڕە چی و تفەنگ چی و ڕاو چی!

دوای کێشەی نامیلکەکان ئەمجار بیانووی ئەوەیان پێگرتم تفەنگت هەیە وچووی بۆ تیرئەندازی، بۆچی کاری وات کردووە، تفەنگت لەکوێ بووە و چ کەڵکێکت لێ وەرگرتووە؟ تفەنگ لەسەر قەباڵەی کورد نووسراوە و پاک نابێتەوە! بەڵام با لەسەر ئەوە زۆر نەڕۆم و بەکورتی بیبڕمەوە. دیسانەکە بەر بوونەوە گیانم پێمان بڵێ تفەنگت لە کوێ بووە؟ نە قسەیان بە گوێدا دەچوو و نە سوێند و قورئانیان باوەڕ دەکرد. لەبیرمە سوێندم دەخوارد دەمگوت بە نووری ئەو چرایە تفەنگم نەبووە! بەڵام ئەوەندەیان لێدام لەبەر ناچاری و بێ وازی گوتم بەڵێ تفەنگم هەبووە! چ تفەنگێک؟ گوتم بڕنوو بووە، ڕاستتان دەوێت ناوی تفەنگم زۆر نەدەزانی، سەربازیشم نەکردبوو لەوێ چوار شتی وا فێر بم، بڕنووم بەسەر زماندا هات دەنا دەکرا بڵێم کلاشنیکۆف بووە! دەی بڕنووت لەکوێ بووە؟ خوایە ئەمجار بڵێم چی؟ بەناچار گوتم لە پێشمەرگەی کوردم کڕیوە. لەکوێ؟ لەو دیوی سنوورەوە هاتبوون. لەبیرم نییە ناوی کێم پێدان بەڵام دەبێ ناوی کەسێکی ناوچەی خۆمان بووبێت کە ئەودەم لە باشوور دەژیا و لەبەر دەستدا نەبوو بیگرن. باشە ئێستا تفەنگەکە لە کوێیە؟ لە بناری کێوێک لە بوغدەکەندی لەژێر زەویدا شاردوومەتەوە!

هەر ئەوەندەی دیتیان "ئیعتیراف" م بە تفەنگ کرد هەڵیانکوتاوە سەرم و لەگەڵ لێدانی تازەدا گوتیان درۆ دەکەی، تاقە یەک تفەنگ نەبووە! ئای لەبەر ئەو بەزمە، خەریکن بمکەنە عەمبارداری چەک! ئیتر کاتێ پێیم لە خاوەنایەتی تفەنگێک نابوو، فەرقی بۆم نەدەکرد تفەنگێک بێت یان دوان، گوتم ڕاستە

---

[11]. پێشتر لە بەشی ٣٢٢ ی ئەم وتارانەدا باسی ئەو جوامێرا ەی دۆستی خۆم کردووە

دوو دانە بوو، لە هەمان کەسم کڕێ و لە هەمان شوێن شاردمنەوە! ئەمجار زیاتریان هێرش هێنا: واوا لێکراو درۆ دەکەی، دوو دانە نەبوو زیاتر بوو، وەدەزانی ئێمە هەواڵمان نییە؟

بە کورتی، هەراج و "مزایدە" ی بازاڕ چۆنە، ئاوا بە هەر دەستە کوتەککارییەک ژمارەی تفەنگیان پێ بردمە سەرێ و پێیان دەنووسیم تا گەیشتە دە دانەی مۆر! هەمووشی هەر لەو پێشمەرگەیەی ئەوپەڕی سنوور کڕراوە و لە بوغدەکەندی شاراوەتەوە، پارەی کڕینیشیان لە گیرفانی خۆم دراون وەک ئەوەی لەسەر گەنجی قاڕوون دانیشتبێتم! ئیتر خۆیان لەوێ وەستان، دەنا فەرقی نەدەکرد و ژمارەی تفەنگەکانی ناو عەمبارەکەی بوغدەکەندیم دەگەیاندە ٢٠ و ٥٠ و ١٠٠ دانەش بۆ ئەوەی لەو لێدان و ئێش و ئازارە ڕزگاریم بێت. هیچ تاقەتی لێدرانم نەمابوو، دەمویست حوکمی ئیعدامم بۆ دەرکەن و لەکۆڵم ببنەوە. ئەوە بە ڕاست دەڵێم و هیچ درۆی تێدا نییە، لە چەند قۆناغی ئەشکەنجەدا ئەگەر کەرەسەیەکم بۆ خۆکوشتن هەبوایە، چرکەیەک ڕانەدەوەستام و خۆم دەکوشت بەڵام هیچم دەست نەدەکەوت. باسی سیاسەت و کوردستانیشیان کە دەکرد هەرچی جنێو بوو دەمدا بە حزبی دیموکڕاتی کوردستان کە هیچکام لەو پێشمەرگە هەژارانەم نەدەناسی و نەشمدەزانی کامیان لە عیراقن و کامیان لە ئێران. ئەودەم کۆمەڵە نەبوو دەنا بە دڵنیایی جنێوم بەوانیش دەدا و بە هەموو ڕێکخراوەیەکی سیاسیی دیکەش!

سەمەرە ئەوەیە دواتر هەر ئەو قسە بێ بنەمایانەی کردبوومن، ناردبوویان بۆ دادگا و لەوێ خۆم دەمخوێندنەوە، ڕەئیسی دادگای لە ساواک خراپتریش نەیدەگوت ئەو قۆڕیاتە چییە ناردووتانە بۆ من! بۆئەوان تاقە یەک شت گرنگ بوو: کەسێک کە کوردە، دەبێ تفەنگی هەبێت و لە کوردستان شاردێتیەوە بۆ گیانی مەئموورانی شاهەنشای ئاریامیهر، تەواو! منی هەژاری لاوازی لە نەفەس کەوتووش ئەوەی ئەوان گوتبوویان بۆم لە گەردن دابوون و بە دەستخەتی مبارەکم نووسیبووم: دە دانە تفەنگم کڕیون و هەڵم گرتوون بۆ خەرابکاری لە کوردستان! خۆش ئەوەیە کاتێ کە چووم بۆ دادگا، سەرەتا شتێک هەبوو بە ناوی "پەروەندەخوانی" یا "تفهیم اتهام" و لەوێ ئەوراقی بازجووییەکەی خۆم هەمووی لە فایلێکدابوون و درابوونە دەست وەکیلەکەم. ئەوچەند دێڕەی وا ڕاست بەدوای ئەشکەنجە و لێداندا نووسیبووم لەبەر ئەوەی دەستم گۆی نەکردبوو هەر پیتێکی بە قەدرایی چاوەگایەک دەبوون و کاتێ بە وەکیلەکەم گوت ئاخر ئەوەتا من لەژێر ئەو ئەشکەنجەیەدا ئەو قسە قۆڕانەم کردووە، بە ڕەئیسی دادگا بڵێ هەمووی درۆن، ئەو لە بەرانبەردا گوتی لێ بگەڕێ، باوەکوو درۆش بێت باشتر وایە خۆتیان لەگەڵدا نەخەیە کێشەوە، هەر بڵێ وا نەبووە و ئیدی باسی ئەشکەنجە و مەشکەنجە مەکە، ئەوەت باشترە! ئەویش کە ئەفسەرێکی خانەنشین بوو، زیاتر لەمن لە ساواک دەترسا! دواتر دەگەڕێمەوە سەرباسی دادگا.

دوای دوومانگێک کە ئیتر ئەشکەنجە خەریک بوو کۆتایی بێت، بردیانمە بەندی عموومی کومیتە. ژوورێکی گەورەتر بوو، نزیکەی ٢٠ کەسی تێدا بوون هەرکام لە ڕەنگێک و خەڵکی شارێک. باوکی دوکتۆر عەلی شەریعەتی بە تەنیا لە ژوورێکی گەورە ڕاگیرابوو و دەرگای ژوورەکەشیان جاروبارە بۆ دەکردەوە و ڕۆژنامەشیان دەدایە. ئێمە ئەو شتە لۆکسانەمان نەبوو! سێ ژەمە خواردنمان هەبوو، بەیانانیش پەرداخێک چایی شیرین، هیچی تر. حەوتووی جارێک دەیانبردینە حەمام و بە پەلە دەیانهێنانەوە. تەوالێتیش ڕۆژی سێ جار بوو بەڵام جاری وابوو نیگەهبانەکان لێمان تووڕە دەبوون و نەیاندەهێشت بچین، دەمانگوت تەوالێتەکەیان دەخواردین! پیاوێکی سی و پێنجساڵەمان لەگەڵ بوو ناوی سەید زیائەددینی تەباتەبایی و نەوەی سەید زیای تەباتەبایی بوو کە کۆدیتای لە قاجارەکان کرد و

ڕەزاشای هێنایە سەر حوکم. سەید زیا چەپ بوو، بانکێکی لێدا بوو وگرتبوویان، ئەشکەنجەی نامرۆڤانە و خراپیان کردبوو خۆی بۆ ڕانەدەگیرا و دەبوایە زوو زوو بچێت بۆ تەوالێت بەڵام ئەویشیان ئەزیەت دەکرد و نەیاندەبرد. کەسێکی لێ بوو شێرپەنجەی خوێنی بوو، خواردنی ئاسایی نەدەخوارد و تەنیا دەبوو کشمیش و گوێز و بادام بخوات، هەرچی هاواری دەکرد نەیاندەدایە. بەکورتی، هەرکەس بۆخۆی کارەساتێک و حیکایەتێک و دونیایەک بوو؛ هەرکەس کتێبێک بوو لە دەرد و ئازار و ئۆف و ئاخ. ئێستاش ئاغای قانعی فەرد و ثابتی دەڵێن سەردەمی شاهەنشای ئاریامیهر و ئەشکەنجە؟ خوا نەکات!

زیندانیی قەدیمییان لە زیندانی قەسرەوە دەهێنا کومیتە و لەوێ سەرلەنوێ ئەشکەنجەیان دەکردنەوە. یەکیان "مستەفا جەوان خۆشدل" لە ڕێبەرانی موجاهیدینی خەلق بوو. پێکەوە لەژوورێکدا بووین. نێوانمان زۆر خۆش بوو. دیتبووی من بە تەنیام و لەگەڵ هیچ گروە و تاقمێک نیم، هەوڵی دەدا بەرەو خۆیانم ڕابکێشێت. بەداخەوە ئەو جەللادانە نزیکەی ساڵێک دوای ئەوە لەگەڵ ٨ کەسی دیکە کە یەکیان بیژەن جەزەنی بوو، ئیعدامیان کرد و گوتیان ئەو نۆکەسە ویستوویانە لە زیندان هەڵێن، کە هەمووی درۆ و ساختە بوو. "ڕضی تابان" و "مصلی نژاد" دووکەسی دیکە لە گیراوەکان بوون و ئەشکەنجەی زۆر کرابوون. ڕضی باڵابەرز و ڕووخۆش، "عمو مصلی" ش قسە خۆش و حیکایەتچی. برادەرێکی کوردی مەهابادیشمان لەگەڵ بوو ناویم لەبیر نەماوە بەڵام لەو ساڵانەدا براکەی لە بۆکان شەهردار بوو. یەک لە نیگەهبانەکانیش مەهابادی بوو، ئاگایەکی لەو برادەرە دەبوو و وا هەبوو چاییەکی بداتێ دەنا نیگەهبانێکی ئاسایی لەو قەسسابخانەیە چی لە دەست نەدەهات بیکات.

ئێمە لەو بارودۆخەدا بووین، هەندێک قاچاخچی تریاک و هێرۆئینیشیان هێنابوو لەگەڵیان خستبووین. ئەو ساڵە بە فەرمانی شا زۆرێک لەو قاچاخچییانە ئیعدام کران و ڕۆژنامەکان هەموو ڕۆژێک ناوی چەند ئیعدامییان بڵاو دەکردەوە. زۆرم بەزەیی بە یەکیاندا هات، دەیگوت خۆزگەم بە خۆتان! گوتم بۆچی، خۆ ئێوە لە ئێمە چاکترن، ئەشکەنجەش ناکرێن و کەس کاری پێتان نەداوە. گوتی بریا وابوایە و هەموو ڕۆژێک دارکارییان بکردایەین بەڵام ئیعدام لە ئارادا نەبوایە! جا یەکێک بێت و خۆزگە بە وەزعی ئێمە بخوازێت دەبێ کێ بێت؟ لە ژیاندا خراپتر لەخراپیش هەیە و ڕەنگی ڕەشتر لە ڕەشیش پەیدا دەبێت!

شەوێکیان کە شەوی عاشوورا بوو، ڕەسووڵی سەربازجوو خەڵکی ناو دوو ژووری عموومی لە ژوورێکدا کۆکردەوە و دەستووری دا کترییەک چاییان بۆ هێناین، مەلایەک وەک ئێمە زیندانی و ناوی "عەلی محەممەد بەشارەتی" بوو. ماوەیەک پێکەوە لە ژووری ئینفرادیدا بووین نێوانمان گەلێک خۆش بوو. ئەو شەوە ڕەسووڵی بە بەشارەتی گوت بە بۆنەی عاشووڕاوە قسەیان بۆ بکە. بەشارەتی زۆر زیرەکانە قسەی کرد هەم باش بوو هەم نەیهێشت ڕەسووڵی پێی هەڵبەزێتەوە! کتری چاییەکەشیان کە هێنا گوتی یەکتان هەستێت بیکاتە پەرداخەکانەوە و بیدات بە ئەوانی دیکە. ئێمە هەرکامە و پەرداخێکی پلاستیکمان بوو، ئەوە هەموو مڵک و ماڵەکەمان بوو! برادەرێکی کوردی جوولەکەی سنەیی لەگەڵ ئێمەدا گیرابوو، زۆر کوڕێکی چاک ولەبەردڵان بوو و هەمووکەس خۆشی دەویست. ئەو هەستا سەرپێ و دەستی کرد بە دابەش کردنی چایی. ڕەسووڵی گوتی هۆ جوولەکەی فلان فلان شودە، تۆچی و عاشورا و تاسوعا چی، لێمان بۆیەتە ساقی کەوسەر! ڕەسووڵیش، وەک بازجووەکانی دیکە، هەمیشە

جنێوێک لەسەر لێوی مبارەکی بوو بەڵام کاری سەیر و سەمەرەی وەک "نەوحەخوانی" ئەو شەوەشی دەکرد؛ دەیانگوت لوڕە و پێشتر گروهبانی ئەرتەش بووە، هەندێک خەسلەتی لاتیی تێدا بوو.[12]

سەد ویەک ڕۆژی ڕەبەق لە کومیتە مامەوە کە بەشی زۆری بە بازجوویی و ئەشکەنجە تێپەڕ بوو و ئەنجامەکەشی ئەوە بوو بە دەستخەتی خۆم نووسیم و وە ئەستۆم گرت نامیلکەکانم لەو برادەر سنەییە وەرگرتووە، بردوومنەتەوە بۆکان، لە ماڵی کاکمدا شاردوومنەتەوە و خاوەنی دە دانە تفەنگی بڕنووشم، هەر هەموویانم لە بناری کێوێک لە بوغدەکەندی شاردوونەتەوە بۆ کاری خەرابکاریی دواڕۆژ! ئاو بێنە و دەست بشۆ!

ڕاگوێزران

کەم کەم، کاری بازجوویی تەواو بوو و من چاوەڕوان بووم ڕامبگوێزن و بمبەنە زیندانی قەسر کە بەدەست شەهرەبانییەوە بوو و تەلەفیزیۆن و کتێب و ڕۆژنامە و مولاقاتی هەبوو و بە کورتی لەچاو کومیتەی ضد خرابکاری وەک "کومێت" وابوو! ڕۆژێکیان یازدەکەسیان سواری مینی بوسێک کردین و کەلەپچەیان لەدەستمان دا بۆ ئەوەی ڕامانگوێزن و بمانبەنە زیندانێک کە نەماندەزانی کوێیە. کە دەڵێم زیندان بۆیەیە لەو ساڵانەدا "قەسر" زیندان بوو و کومیتەی ضد خرابکاری و ئێڤین و قزڵ قەلعەش "بازداشتگاه" بوون. زیندانی قەسر بە دەست پۆلیسەوە بوو و سیانەکەی دیکە بەدەست ساواکەوە بوو.

کەلەپچەیان لێداین و بردیانینە نێو مینی بووسێکەوە، کەلەپچەکان بە ئاڵقەیەکەوە بەستران کە لەژێر کورسیی ترومبیلەکە دابین کرابوو. یەک لەو یازدەکەسەمان "مەشعووف کەلانتەری" خوشکەزای "بیژەن جەزەنی" لە ڕێبەرانی فیدائیان خەلق بوو. مەشعووف مرۆڤێکی بێدەنگ و کەم قسە بوو و تەنیا جاروبارەیەک بزەی دەهاتێ یان بە قسەی ئەوانی دیکە دەهاتە پێکەنین. یەکی دیکەمان "مستەفا جەوان خوشدل" لە ڕێبەرانی موجاهیدینی خەلق بوو. پێشتر باسی مستەفا جوان خوشدلم کرد کە ماوەیەک لە سلوولێکدا پێکەوە بووین. بە قەدرایی ساڵێک دوای ئەوە، ساواک هەردو ئەو کەسانەی لەگەڵ جەزەنی و ٦ کەسی دیکەدا (٩ نەفەر) لە گردی پشت زیندانی ئێڤین زۆر ناجوامێرانە ئیعدام کرد. یەکی دیکەمان عەلی محەممەد بەشارەتی بوو، کە پێشتر باسم کرد. بەشارەتی مەلایەکی خەڵکی 'جەهرۆم' بوو و دوای شۆڕشی ١٣٥٧ لە حکوومەتی ڕەفسنجانیدا ماوەیەک بوو بە جێگری وەزیری کاروباری دەرەوەی ئێران و پاشانیش بوو بە وەزیری ناوخۆ. جارێکیان لەگەڵ هەیئەتێکدا چووبوو بۆ کووبا بۆلای فیدڵ کاسترۆ، لە ڕۆژنامەدا خوێندمەوە گوتبووی کێشەمان ئەوە بوو ئەگەر ژنان بیانەوێ دەستمان لەگەڵ لێ بدەنەوە (تەوقە بکەن)، دەبێ چی بکەین؟ فناتیسم و دوگماتیسمی ئیسلامی هەر لە ڕۆژانی یەکەمەوە یەخەی ئەو کۆماری ئیسلامییە نامووبارەکەی گرتبوو!

لەگەڵ بەشارەتیدا ماوەیەک هاوسلوول بووین. مرۆڤێکی قسەخۆش و لەبەر دڵان بوو. شیعر و نەقڵ و حیکایەتی زۆری دەزانی و خۆی وەک ئاخوندێکی مێشک پووچەڵ دەرنەدەخست. زۆری جۆک و قسەی خۆش پێ بوو. کەسانی قسەخۆش و "ورە بەرز" لەزیندان زۆر چاکن لەبەر ئەوەی باری سەرشانت سووک دەکەن و خەم و خەفەتت لەبیر دەبەنەوە. بەپێچەوانە، کەسانی مڕچ ومۆن و نێوچاوان ترشاو ئازارت دووقات زیاد دەکەن. قسەی خۆش و جۆک و گۆرانی لە زیندان گەلێک باو

---

[12]. چەند ساڵێک پێش ئێستا لەگەڵ برادەرێکی خۆم بە خیابانی شانزەلیزەی پاریسدا دەڕۆیشتین، لەپڕێکدا ڕەسووڵی ڕووبەڕوومان هات، خێرایەک ناسیمەوە، یاسای مافی مرۆڤ بازجوو و زیندانی کردۆتە هاوشانی یەکتر، هەردوولامان وەک یەک دەپارێزێت، ڕەنگە ئەوان ماقووڵتریش بن!

بوو، لەدەرەوەش زیاتر. هەندێک قسە لەوێ دەکرا کە لە دەرەوە دووکەس پێکەوە دابنیشن واهەیە لەڕوویان هەڵنەیەت بیکەن. بازداشتگای ساواک بوو و بێکاری و دانیشتن و قسەکردن و بیرەوەری گێڕانەوە، خۆ کتێب و ڕۆژنامەی لێ نەبوو پێیانەوە خەریک بین. بابەتی سیاسیش لە بارودۆخی ژێر بازجووییدا یان نەدەکرا یان تەنیا لەگەڵ ناسراو و هاوپەروەندەی خۆیی دەکرا. لەگەڵ بەشارەتی و ئیسلامییەکی دیکە چەند ڕۆژ پێکەوە لە سلوولێکی کومیتەدا بووین. سلوولەکەمان کە لەپەنای تەوالێتەکە هەڵکەوتبوو و دەنگ و سەدای تەوالێت لەگەڵ دەنگ و سەدای دیکەی خەڵکەکە هەموو دەگەیشتە گوێمان! جارێکیان شێعرێکم بۆ خوێندەوە زۆری پێخۆش بوو، لەبەری کردبوو و هەرکاتێ دەنگی بەرزی وامان گوێ لێبوایە دەیگوتەوە و قاقا پێدەکەنی. شیعرەکە بۆئەوە نابێت لێرەدا بینووسم بەڵام شاعیرەکەی گوتبووی لەپشت دیوارەوە گوێم لە دەنگ و سەداتان هەیە!

بەشارەتی لە سەردەمی کۆماری ئیسلامیدا یەک لەو پێنج کەسە بووە کە وەزارەتی ئیتیلاعاتیان دامەزراندوە، هەر ئەو بەشارەتییە دواتر بە جل و بەرگی ئاخوندییەوە لەگەڵ یەکەم تاقمی ئەو پاسدارانەی وا لە ساڵی ١٣٥٨ دا بۆکانیان گرتەوە، هاتبووە بۆکان و لە لای قوللە لەسەر خیابانەکەی لای ماڵی برایم خانی فەڕوخی، پێش نوێژیی بۆ پاسدارەکان کردبوو. گوایە ئەودەم لە مامۆستا مەلائەبووبەکری شەفیعی پرسیبوو 'محەممەدئەنوەر' م لە هەر کوێیەک هەیە بۆ پەیدا بکەن، ئەویش گوتبووی خوادەزانێ ئێستا لە بن کامە بەردە! دڵنیام ئەگەر بیدیایەم نەیدەگرتم و کاری پێم نەدەبوو، نێوانمان گەلێک لەوە خۆشتر بوو کاری وا بکات.

دواتر کە پەرەوازەی تاران بووم و لەوێ هەرشەو لە شوێنێک خۆم دەشاردەوە، هاوزیندانییەکی کۆنی ناو 'کومیتەی دژی خەرابکاری' م دیتەوە کە دارتاشێکی توودەیی بوو؛ گوتی بەشارەتی چەندجار هەواڵی پرسیوی و گوتوویەتی محەممەد ئەنوەر لەکوێیە؟ تەلەفونێکی بۆبکە بزانە دەڵێ چی. گوتم جا من لەم وەزعەدا چۆن مەترسیی وا بگرمە خۆم؟ گوتی دڵنیابە بەشارەتی ئەو کەسە نییە و تۆی زۆر خۆش دەوێ. ئەودەم بەشارەتی ببوو بە ئەندامی یەکەم مەجلیسی شورای مەلاکان. تەلەفونم کرد بۆ مەجلیس. زۆربە گەرم وگوڕی وەڵامی دامەوە و گوتی "تۆ ناڵێی لایەنگری موستەزعەفانم؟ دەی وەرە خزمەتی موستەزعەفان بکە!" زانیم دەیەوێت بەرەو جاشیەتی و هاوکاریکردنی ڕژێمم ببات! چیتر تەلەفونم بۆ نەکردەوە.[13]

ئەو دارتاشەش پیاوێکی باش بوو، دوای ئەوەی لە ساڵی ١٣٥٩دا لە کوردستان ڕۆیشتم و لە تاران خۆم شاردبووەوە، زۆرم بە کەڵک هات. کچەکەی حیزبوڵلاهییەکی توند و تیژ بوو و لە ترسی ئەو نەیدەوێرا من بەرێتەوە ماڵی خۆیان، جا لە دووکانێکی مۆبل فرۆشی دایمەزراندم، هەم حەقدەستیان پێدەدام و هەم شەوانەش لەوێ دەخەوتم، ئیتر مەجبوور نەبووم کرێ ماڵ بدەم. کرێ ماڵەکە چش! خۆ نەمدەوێرا خۆم ئاشکرا بکەم و بچم لە بونگا و شوێنی وا ماڵ بەکرێ بگرم! دۆستی چاک بۆ کاتی تەنگانە باشە، خەڵکانێک کە مەترسی لە خۆدەگرن و لەبارودۆخی وڵاتانی وەک ئێران و عیراق و تورکیادا کاری سیاسی دەکەن دەبێ هەوڵ بدەن دۆستی چاک و بە متمانەیان هەبێت کە لەڕۆژی

---

13. کاک "وریا بامداد"، کە وێدەچێت خەڵکی کرماشان یان دەوروبەری بێت، کتێبێکی لەسەر بیرەوەرییەکانی زیندانی خۆی بڵاوکردۆتەوە کە گەلێک شیرین نووسراوە و زانیارییەکانی لەگەڵ ئەو شتانەی وا من لە زینداندا دیتم، دەقاودەق ڕاست دێتەوە. وادیارە ئەو نزیکەی ساڵێک پێش گیرانی من گیراوە و لە کومیتە و زیندانی قەسردا ڕایانگرتووە. لە کتێبەکەدا ناوی بەشارەتی دەهێنێت و دەڵێ هاوکاریی ساواکی کردووە. نازانم هەواڵەکە چەندە ڕاستە بەڵام بەشارەتی لەو ماوەیەدا کە لەگەڵ من بوو، وا دەرنەدەکەوت. گەرچی هەندێک مرۆڤ وەک پیواز توێ توێن و بە هاسانی ناکرێ ناوەوەیان ببینرێت. هەمووشتێک لە زیندان و ماوەی بازجووییدا گونجاوە.

تەنگانەدا بەهانایانەوە بێن و فریایان بکەون. ئەو چەشنە پێش بینی و دوارۆژ بینییانە پێداویستیی سەرەکیین بۆ کاری سیاسی لە بارودۆخی نالەباری ئەو بەقورگیراوانەدا کە کوردی تێدا دەژین.

درێژەی هەیە